

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr.648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Capitolul I

Dispoziții generale

Art. 1 - Prezenta lege stabilește măsurile necesare punerii în aplicare, la nivel național, a dispozițiilor Regulamentului (UE) nr.648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, denumit în continuare Regulamentul (UE) nr. 648/2012, în ceea ce privește stabilirea autorității competente și a regimului sancțiunilor aplicabil în cazul încălcării dispozițiilor Titlului II și ale art.87 din Regulamentul (UE) nr.648/2012 în scopul asigurării protecției drepturilor operatorilor de sisteme care furnizează garanții altor operatori de sisteme în cazul în care aceștia din urmă fac obiectul unor proceduri de insolvență.

Art. 2 - Termenii și expresiile utilizate în prezenta lege au semnificația prevăzută în Regulamentul (UE) nr.648/2012.

Art. 3 - Următoarele categorii de persoane intră sub incidența prezentei legi:

a) instituțiile de credit, precum și oricare dintre persoanele fizice responsabile prevăzute la art.108 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2007, cu modificările și completările ulterioare, după caz;

b) societățile de servicii de investiții financiare și societățile de administrare a investițiilor și administratorii fondurilor de investiții alternative, precum și oricare dintre persoanele fizice responsabile având calitate de membru al consiliului de administrație/consiliului de supraveghere, director/membru al directoratului, respectiv reprezentant al compartimentului de control intern al acestora, după caz;

c) societățile de asigurare și de reasigurare, precum și oricare dintre persoanele fizice responsabile având calitatea de membru al consiliului de administrație/consiliului de supraveghere, director/membru al directoratului, respectiv reprezentant al compartimentului de control intern al acestora, după caz;

d) administratorii fondurilor de pensii administrate privat și/sau fondurilor de pensii facultative, precum și persoanele fizice având calitatea de membru al consiliului de administrație/consiliului de supraveghere, director/membru al directoratului, respectiv reprezentant al compartimentului de control intern al acestora, după caz;

e) contrapărțile centrale, precum și oricare dintre persoanele fizice responsabile prevăzute la art.2 pct.27-29 din Regulamentul (UE) nr.648/2012, respectiv reprezentanți ai compartimentului de conformitate, în cazul în care responsabilitatea aparține acestora, după caz;

f) operatorii de piață/de sistem care administrează locuri de tranzacționare, precum și persoanele fizice responsabile având calitatea de membru al consiliului de

administrație/consiliului de supraveghere, director/membru al directoratului, respectiv reprezentant al compartimentului de control intern al acestora, după caz;

g) contrapărțile nefinanciare, precum și persoanele fizice responsabile având calitatea de membru al consiliului de administrație/consiliului de supraveghere, director/membru al directoratului acestora, după caz.

Art. 4 - (1) În aplicarea art.12 din Regulamentul (UE) nr.648/2012, Banca Națională a României, respectiv Autoritatea de Supraveghere Financiară, exercită atribuțiile și dispune măsurile necesare în calitate de autoritate competentă responsabilă pentru supravegherea respectării de către persoanele prevăzute la art.3 lit.a)-f), a obligațiilor ce le revin potrivit dispozițiilor cuprinse în Titlul II din Regulamentul (UE) nr.648/2012, astfel:

a) Banca Națională a României în ceea ce privește persoanele prevăzute la art.3 lit.a);

b) Autoritatea de Supraveghere Financiară în ceea ce privește persoanele prevăzute la art.3 lit.b) - d) și f);

(2) În ceea ce privește persoanele prevăzute la art.3 lit.g), Autoritatea de Supraveghere Financiară este autoritate competentă, în conformitate cu dispozițiile art.2 alin.(8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.113/2013, cu modificările și completările ulterioare. În ceea ce privește persoanele prevăzute la art.3 lit.e), Autoritatea de Supraveghere Financiară este autoritate competentă, în conformitate cu dispozițiile art.157 alin.(2) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5 - (1) În exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, Banca Națională a României, respectiv Autoritatea de Supraveghere Financiară solicită și procesează orice date și informații relevante, inclusiv cele de natura datelor cu caracter personal, cu privire la operațiunile care fac obiectul Regulamentului (UE) nr.648/2012.

(2) În sensul prezentei legi, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr.677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL II

Măsuri administrative și sancțiuni administrative

Art. 6 – Banca Națională a României, respectiv Autoritatea de Supraveghere Financiară, dispune măsurile necesare și/sau aplică sancțiunile prevăzute de prezenta lege, în cazurile în care constată că oricare dintre persoanele prevăzute la art.3 se fac vinovate de următoarele fapte:

a) nerespectarea de către contrapărțile financiare și nefinanciare a obligației de compensare a tuturor contractelor derivate extra-bursiere aparținând unei clase de instrumente financiare derivate extra-bursiere desemnate ca fiind supuse obligației de compensare, potrivit art.4 și art.5 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

b) nerespectarea de către contrapărțile centrale a obligației de acceptare la compensare a contractelor derivate extrabursiere în mod nediscriminatoriu și transparent, indiferent de locul de tranzacționare, conform prevederilor art.7 alin.(1) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

c) nerespectarea de către contrapărțile centrale a termenului de 3 luni prevăzut la art.7 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.648/2012 pentru transmiterea unui răspuns la o cerere de acces, formulată oficial de un loc de tranzacționare, precum și neacordarea

accesului în termen de 3 luni de la soluționarea favorabilă a unei astfel de cereri, potrivit prevederilor art.7 alin. (4) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

d) nerespectarea de către contrapărțile centrale a obligației de justificare completă a refuzului în cazul unei cereri de acces formulate de un loc de tranzacționare, conform prevederilor art.7 alin.(3) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

e) nefurnizarea de către operatorii de piață/sistem care administrează locurile de tranzacționare, autorizate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară, a informațiilor privind tranzacțiile în mod transparent și nediscriminatoriu oricărei contrapărți centrale care a fost autorizată să compenseze contracte derivate extrabursiere tranzacționate în locul respectiv de tranzacționare, conform prevederilor art.8 alin.(1) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

f) nerespectarea de către operatorii de piață/sistem care administrează locurile de tranzacționare, autorizate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară, a termenului de 3 luni prevăzut la art.8 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.648/2012, precum și neacordarea accesului în termen de 3 luni de la soluționarea favorabilă a unei astfel de cereri, în condițiile prevăzute de art.8 alin. (4) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

g) nerespectarea de către operatorii de piață/sistem care administrează locurile de tranzacționare a obligației de justificare completă a refuzului în cazul unei cereri oficiale de acces făcută de o contraparte centrală, conform prevederilor art.8 alin.(3) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

h) nerespectarea de către contrapărțile financiare, contrapărțile nefinanciare și contrapărțile centrale a obligației de raportare către un registru central de tranzacții a informațiilor referitoare la orice contract derivat încheiat, precum și la orice modificare sau încetare a contractului, conform prevederilor art.9 alin.(1) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

i) nerespectarea de către contrapărțile financiare și contrapărțile nefinanciare a obligației de păstrare a evidenței tuturor contractelor derivate pe care le-au încheiat și a tuturor modificărilor acestora pentru o durată minimă de 5 ani de la încetarea contractului, conform art.9 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

j) nerespectarea de către contrapărțile financiare, contrapărțile nefinanciare și contrapărțile centrale a obligației de transmitere către Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe a informațiilor referitoare la un contract derivat, conform dispozițiilor art.9 alin.(3) din Regulamentul (UE) nr.648/2012;

k) nerespectarea de către contrapărțile nefinanciare a obligațiilor decurgând din dispozițiile art.10 alin.(1) și (3) din Regulamentul (UE) nr.648/2012, referitoare la obligațiile specifice privind compensarea pentru contrapărțile nefinanciare;

l) nerespectarea de către contrapărțile financiare, cu excepția instituțiilor de credit și a societăților de servicii de investiții financiare, precum și de către contrapărțile nefinanciare a obligațiilor decurgând din dispozițiile art.11 alin.(1)-(3) din Regulamentul (UE) nr.648/2012, referitoare la existența procedurilor și mecanismelor corespunzătoare necesare măsurării, monitorizării și atenuării riscului operațional și a riscului de contraparte, la evaluarea zilnică la prețul pieței a valorii contractelor în derulare, respectiv la dispunerea de proceduri de gestionare a riscului care să impună un schimb de garanții prompt, corect și segregat corespunzător;

m) nerespectarea de către contrapărțile financiare, cu excepția instituțiilor de credit și a societăților de servicii de investiții financiare, a obligațiilor prevăzute la art.11 alin.(4) din Regulamentul (UE) nr.648/2012, referitoare la deținerea unui quantum adecvat și proporțional de capital pentru a gestiona riscul neacoperit printr-un schimb adecvat de garanții;

n) refuzul oricărei persoane prevăzute la art.3 de a răspunde solicitărilor Băncii Naționale a României, respectiv Autorității de Supraveghere Financiară, în vedere a exercitării atribuțiilor ce le revin conform prezentei legi.

Art. 7 – Banca Națională a României, respectiv Autoritatea de Supraveghere Financiară, dispune măsurile necesare și/sau aplică sancțiunile prevăzute de prezenta lege, pentru faptele prevăzute la art.6, constând în nerespectarea dispozițiilor art. 4, 5 și 7-11 din Regulamentul (UE) nr.648/2012 și/sau a dispozițiilor actelor delegate ale Comisiei Europene adoptate în temeiul respectivelor articole.

Art. 8 - Pentru faptele prevăzute la art.6, Banca Națională a României, respectiv Autoritatea de Supraveghere Financiară poate dispune una dintre următoarele măsuri:

- a) ordin de încetare a conduitei ilicite a persoanei fizice sau juridice și de abținere de la repetarea acesteia;
- b) interdicția temporară sau, pentru încălcări grave sau repetate, interdicția permanentă de a exercita funcțiile prevăzute la art.3 lit.a)-g), împotriva oricărei persoane fizice responsabile care exercită astfel de funcții;
- c) retragerea autorizației acordate în condițiile legii, contrapărții financiare, după caz, contrapărții centrale.

Art. 9 - Pentru faptele prevăzute la art.6, Banca Națională a României, respectiv Autoritatea de Supraveghere Financiară, aplică una dintre următoarele sancțiuni administrative:

- a) avertisment scris;
- b) avertisment public prin care se indică persoana fizică sau juridică responsabilă și fapta săvârșită;
- c) amendă aplicabilă persoanei juridice, de până la 10% din valoarea totală netă a cifrei de afaceri realizată în exercițiul financiar precedent;
- d) amendă aplicabilă persoanei fizice, până la echivalentul în lei a 5 milioane de euro, calculat la cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României la data intrării în vigoare a prezentei legi;

e) amendă până la de două ori valoarea beneficiului obținut prin săvârșirea faptei, dacă acesta poate fi determinat;

f) retragerea aprobării, autorizării ori validării, după caz, acordate persoanelor fizice prevăzute la art.3 lit.a) – f) în scopul exercitării de către acestea a atribuțiilor lor”.

Art. 10 - Nerespectarea de către instituțiile de credit ori de către societățile de servicii de investiții financiare a obligațiilor prevăzute la art.11 alin.(1)-(4) din Regulamentul (UE) nr.648/2012, referitoare la existența procedurilor și mecanismelor corespunzătoare necesare măsurării, monitorizării și atenuării riscului operațional și a riscului de contraparte, la evaluarea zilnică la prețul pieței a valorii contractelor în derulare, la dispunerea de proceduri de gestionare a riscului care să impună un schimb de garanții prompt, corect și segregat corespunzător, respectiv, la deținerea unui quantum adecvat și proporțional de capital pentru a gestiona riscul neacoperit printr-un schimb adecvat de garanții, se sancționează de către Banca Națională a României, respectiv Autoritatea de Supraveghere Financiară, conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2007, cu modificările și completările ulterioare, prin dispunerea măsurilor necesare prevăzute la art.226 și/sau aplicarea sancțiunilor și măsurilor sancționatoare prevăzute la art.229 din acest act normativ.

Art. 11 - (1) Măsurile și sancțiunile dispuse potrivit prevederilor prezentei legi trebuie să fie eficiente, proporționale cu faptele și deficiențele constatate și de natură a avea un efect de descurajare.

(2) Potrivit prevederilor alin.(1), la stabilirea măsurii și/sau sancțiunii, precum și, după caz, a cuantumului sancțiunii pecuniare, autoritatea competentă are în vedere toate circumstanțele relevante, inclusiv, după caz:

a) gravitatea și durata faptei;

b) forma de vinovăție a persoanei fizice sau juridice responsabile de încălcare;

c) soliditatea financiară a persoanei responsabile de încălcare, prin luarea în considerare a unor factori precum cifra de afaceri totală a persoanei juridice sau venitul anual al persoanei fizice;

d) valoarea profiturilor obținute sau a pierderilor evitate de către persoana responsabilă, în măsura în care acestea pot fi determinate;

e) cooperarea persoanei fizice sau juridice responsabile cu autoritatea competentă;

f) încălcările săvârșite anterior de persoana responsabilă;

g) măsurile luate de către persoana responsabilă pentru a împiedica repetarea faptelor;

h) orice consecințe potențial sistemice ale faptei săvârșite.

Art. 12 - (1) În aplicarea dispozițiilor art.12 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.648/2012, autoritatea competentă potrivit prezentei legi publică orice sancțiune aplicată în baza prezentei legi, modalitatea de publicare fiind stabilită de fiecare autoritate competentă în parte.

(2) Fac excepție de la prevederile alin.(1) cazurile în care divulgarea informațiilor ar pune în pericol piețele financiare sau ar cauza daune disproporționate părților implicate, considerentele de oportunitate care stau la baza unei eventuale decizii de nepublicare a sancțiunii fiind la aprecierea exclusivă a autorității competente.

(3) Banca Națională a României și Autoritatea de Supraveghere Financiară întocmesc anual rapoarte de evaluare a eficacității regimurilor sancțiunilor aplicate conform prezentei legi, pe care le transmit Ministerului Finanțelor Publice, până la data de 31 martie a anului următor, în vederea publicării unui raport de evaluare la nivel național, conform art.12 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.648/2012. Informațiile

cuprinse în raportul de evaluare la nivel național dat publicității, nu vor conține date cu caracter personal.

Art. 13 - (1) Actele de aplicare a sancțiunii amenzii constituie titluri executorii. Amenzile încasate se fac venit la bugetul de stat.

(2) Aplicarea sancțiunilor nu înlătură răspunderea civilă sau penală, după caz.

(3) Aplicarea măsurilor și sancțiunilor prevăzute la art.9 se prescrie în termen de 1 an de la data constatării faptei, dar nu mai mult de 3 ani de la data săvârșirii acesteia.

(4) Sancțiunile prevăzute la art.9 pot fi aplicate concomitent cu dispunerea măsurilor prevăzute la art.8 sau independent de acestea.

Art. 14 - În cazul constatării săvârșirii a două sau mai multe fapte sancționate conform prevederilor prezentei legi, se aplică sancțiunea cea mai mare, majorată cu până la 50%, după caz.

Art. 15 - (1) Constatarea faptelor prevăzute la art.6 se realizează de către reprezentanți ai autorității competente, împuterniciți în acest sens, în cursul inspecțiilor sau investigațiilor efectuate în condițiile prevăzute de Regulamentul (UE) nr.648/2012 ori pe baza notificărilor, raportărilor, informațiilor transmise autorității competente, în exercitarea atribuțiilor sale și/sau pe baza datelor și informațiilor aflate la dispoziția acesteia în orice alt mod.

(2) Autoritatea competentă potrivit prezentei legi poate delega constatarea săvârșirii faptelor sancționate potrivit prezentei legi către agenți împuterniciți sau către autoritățile competente din alte state membre sau, după caz din state terțe, în baza acordurilor încheiate cu acestea.

Art. 16 – (1) Actele prin care se dispun măsuri sau aplică sancțiuni potrivit prezentei legi sunt emise după cum urmează:

a) în cazul persoanelor prevăzute la art.3 lit.a), de către guvernatorul, prim-viceguvernatorul sau viceguvernatorii Băncii Naționale a României, conform regulamentelor interne ale acesteia, cu excepția măsurilor prevăzute la art.8 lit.b) și c), care sunt de competența Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României;

b) în cazul persoanelor prevăzute la art.3 lit.b)-g), de către Consiliul, președintele sau vicepreședinții Autorității de Supraveghere Financiară, conform deciziilor interne ale acesteia.

(2) Actele prevăzute la alin.(1) trebuie să cuprindă cel puțin elementele de identificare a persoanei în culpă, descrierea faptei și a circumstanțelor acesteia și temeiul de drept al dispunerii măsurii sau, după caz, al aplicării sancțiunii.

Art. 17 - (1) Actele adoptate de Banca Națională a României potrivit prezentei legi pot fi contestate potrivit prevederilor art.275-277 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2006, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Actele adoptate de Autoritatea de Supraveghere Financiară potrivit prezentei legi pot fi contestate, în condițiile prevăzute de art.21³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.113/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul III

Dispoziții finale

Art. 18 – După alineatul (2) al articolului 9 din Legea nr.253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.566 din 28 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Atunci când un operator de sistem a constituit o garanție în favoarea unui alt operator de sistem în legătură cu un sistem interoperabil, drepturile pe care operatorul de sistem care a constituit garanția le are asupra acelei garanții nu sunt afectate de deschiderea procedurii de insolvență împotriva operatorului de sistem beneficiar ar garanției”.

Art. 19 – Prevederile art.9 alin.(3) din Legea nr.253/2004, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta lege, nu se aplică în cazul procedurilor de insolvență în curs la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 20 – (1) În exercitarea competențelor stabilite prin prezenta lege, Banca Națională a României și Autoritatea de Supraveghere Financiară pot emite reglementări pentru a asigura punerea în aplicare a dispozițiilor Regulamentului (UE) nr.648/2012, a standardelor tehnice de reglementare sau de aplicare adoptate de Comisia Europeană pe baza competențelor conferite acesteia și, după caz, a ghidurilor sau recomandărilor emise de Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe.

(2) Reglementările emise potrivit alin.(1), se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 21 - Prezenta lege se adoptă în aplicarea prevederilor art.10 alin.(5), ale art.12 alin.(1) și ale art.87 din Regulamentul (UE) nr.648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 201 din 27 iulie 2012.

Art. 22 – Prezenta lege intră în vigoare la 10 zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.